Силлабус
«Фтизиатрия» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы
6В10117 «Стоматология» білім беру бағдарламасы

1	**Пән туралы жалпы мағлұмат**		
1.1	Пән коды: Fti 4322	1.6	Оқу жылы: 2025-2026 ж.
1.2	Пән атауы: Фтизиатрия	1.7	Курсы: 4
1.3	Реквизитке дейінгі: : сәулелік диагностика негіздері	1.8	Семестрі: 8
1.4	Реквизиттен кейінгі: терапиялық стоматология	1.9	Кредит саны (ECTS): 3
1.5	Циклі: БнП	1.10	Компоненті: ЖК
2.	**Пәннің мазмұны (50 сөзден аспайды)**		
Ғылыми принциптерді қолдану негізінде диагностика әдістері, фармакотерапия және туберкулездің алдын алу негіздері бойынша білім мен дағдыларды қалыптастыру. Қоғамдық денсаулық сақтау, санитарлық-гигиеналық режим, Денсаулық сақтау ұйымдарындағы еңбек қауіпсіздігі, қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігі нормаларын сақтау дағдылары.			
3.	**Жиынтық бағалау нысаны**		
3.1	✓ Тестілеу	3.5	Тақырып бойынша тесттер, Жағдайлық тапсырмалар құрастыру
3.2	Жазбаша	3.6	Тақырыптың презентациясы
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	Тәжірибелік дағдыларды бағалау	3.8	Басқа (көрсету)
4.	**Пәннің мақсаты**		
Стоматология факультетінің білім алушыларында туберкулездің жұқпалы ауру ретінде эпидемиологиялық маңыздылығын, клиникалық көріністерін (соның ішінде жақ-бет аймағындағы көріністерін), диагностикалау, алдын алу әдістерін және емдеу принциптерін ескере отырып, оны ерте анықтауға қажетті білімді қалыптастыру.			
5.	**Пәнді оқытудың соңғы нәтижелері**		
ОН1	Туберкулездің патогенезі мен клиникалық көріністерін, оның ішінде жақ-бет аймағын зақымдайтын түрлерін түсіну мақсатында адамның өсуі мен дамуының ерекшеліктерін, сондай-ақ қалыпты және туберкулездік инфекция жағдайындағы морфофункционалдық өзгерістерді талдайды.		
ОН2	Медициналық этика, деонтология, инклюзия қағидаттары және инфекциялық бақылау талаптарын сақтай отырып, заманауи ақпараттық технологияларды қолдану негізінде туберкулезбен ауыратын пациенттермен, олардың отбасыларымен және медицина қызметкерлерімен тиімді қарым-қатынас жасауға қажетті тұлғааралық және коммуникативтік дағдыларды көрсетеді.		
ОН3	Стоматологиялық практикада туберкулезді ерте анықтауға, емдеуге және алдын алуға бағытталған, орынды және негізделген шараларды қамтитын пациентке бағытталған тиімді көмекті қамтамасыз етеді.		
ОН4	Халық арасында туберкулездің таралуын алдын алуға, денсаулықты нығайтуға және емделуге деген ынтаны қалыптастыруға бағытталған санитариялық-ағарту және профилактикалық жұмыстарды жүргізеді, бұл ретте медициналық ақпараттық жүйелер мен заманауи коммуникациялық технологияларды пайдаланады.		
5.1	**Пәннің**	**Пәннің ОН-мен байланысы ББ оқыту нәтижелері**	
	ОН1	ОН2. Стоматологиялық аурулардың даму механизмдерін түсіну мақсатында организмнің құрылысын, өсу және даму заңдылықтарын қалыпты және патологиялық жағдайларда талдай білу.	
	ОН2	ОН3. Пациенттермен, олардың отбасыларымен және медицина қызметкерлерімен тиімді ақпарат алмасуға және ынтымақтастыққа әкелетін этика, деонтология ережелерін және инклюзия қағидаттарын сақтау негізінде оның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалана отырып, тұлғааралық және коммуникативтік дағдыларды көрсету.	

		медицина қызметкерлерімен тиімді ақпарат алмасуға және ынтымақтастыққа негізделген тұлғааралық және коммуникативтік дағдыларды көрсету.
	ОН3	ОН4. Стоматологиялық ауруларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша орынды және тиімді шараларды қамтитын, пациентке бағытталған тиімді көмекті қамтамасыз ету.
	ОН4	ОН7. Пациенттермен жеке, топтарда және қауымдастықтарда олардың денсаулығын нығайту және сақтау бойынша ағартушылық және профилактикалық жұмыстар жүргізу және медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, пациенттерді динамикалық бақылау.

6.	**Пән туралы толық ақпарат**					
6.1	Кафедраның орналасқан жері: Шымкент қаласы, Облыстық Фтизиопульмонология орталығы					
6.2	Сағат саны: 90	Дәріс	Тәж.саб.	Зерт. саб.	ОБӨЖ	БӨЖ
		6	24	-	18	42

7.	**Оқытушылар туралы мәліметтер:**		
№	ПОҚ-ның тегі, аты-жөні	Дәрежесі мен лауазымы	Электронды мекен-жайы
1.	Касаева Л.Т.	кафедра меңгерушісі м.ғ.к.,	l_kasaeva@mail.ru
2.	Сергазина А.О.	м.ғ.к және доценті	a.o.sergazina@mail.ru
3.	Серхожаева Т.Х.	ассистент	talshinserh@mail.ru
4.	Бектурганов М.С.	ассистент	bekturganov@mail.ru

8. Тақырыптық жоспар

Апта	Тақырып атауы	Пәннің қысқаша мазмұны	Пәннің ОН	Сағат саны	Оқытудың әдістері / технологиялары	Бағалау түрлері /әдістері
1	**Дәріс.** Тақырыбы: Туберкулездің интеграцияланған бақылауы. Қазақстан Республикасындағы туберкулездің эпидемиологиясы. Туберкулездің этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы.	Туберкулезді интеграцияланған бақылаудың заманауи тәсілдері, оның ішінде алдын алу, диагностикалау, емдеу және диспансерлік бақылау қарастырылады. Қазақстан Республикасындағы туберкулез бойынша эпидемиологиялық жағдайдың ерекшеліктері зерделенеді. Туберкулез қоздырғышының сипаттамасы, берілу жолдары, патогенез механизмдері және туберкулез кезіндегі патоморфологиялық өзгерістер сипатталады.	**ОН1**	**1**	**шолу**	Кері байланыс (сұрақ-жауап)
	Тәжірибелік	Білім алушылардың	**ОН1**	**4**	Сабақ	Бағалау чек-

	сабақ. Тақырыбы: Мамандыққа кіріспе. Туберкулезге қарсы мекемелердегі санитарлық-эпидемиологиялық тәртіп. Фтизиатриядағы деонтология негіздері. Туберкулездің этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы.	фтизиатриямен – клиникалық пән ретінде танысуы. Сабақ барысында туберкулезге қарсы қызметтің құрылымы, туберкулезге қарсы мекемелердегі санитарлық-эпидемиологиялық тәртіптің ерекшеліктері қарастырылады, оның ішінде дезинфекцияға, оқшаулауға және жеке қорғаныс құралдарын (ЖҚҚ) қолдануға қойылатын талаптар сипатталады. Туберкулезбен ауыратын науқастармен жұмыс істеу кезінде медициналық деонтология негіздері түсіндіріледі. Аурудың этиологиясы (Mycobacterium tuberculosis), инфекцияның патогенезі және туберкулездің негізгі патоморфологиялық түрлері, соның ішінде алғашқы, қайталама және өкпеден тыс түрлері оқытылады.	**ОН2** **ОН4**		тақырыбын талқылау Ұсынылған рентген-суреттерімен жұмыс	парағы: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау Рентген-суреттерді интерпретациялау бойынша чек-парақ
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Туберкулезді ерте анықтаудағы стоматологтың рөлі	Стоматолог ауыз қуысының өзгерістері мен жалпы белгілер бойынша туберкулезді бірінші болып күдіктенуі мүмкін. Күдік тудыратын белгілерді анықтау, эпидемиологиялық анамнез жинау және пациентті инфекциялық қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, фтизиатрға бағыттау маңызды.	**ОН1** **ОН2**	1/6	Презентациялар дайындау Тест тапсырмаларын құрастыру	Презентацияларды дайындау және қорғау бойынша чек-парақ Құрастырылған тест тапсырмаларын бағалау үшін чек-парақ

2	**Дәріс.** Тақырыбы**:** Туберкулезді анықтау әдістері. Диагностикалық алгоритм. Туберкулинодиагностика. Диаскинтест.	Туберкулезді анықтаудың негізгі әдістері, оның ішінде клиникалық, сәулелік, лабораториялық және иммунологиялық әдістер қарастырылады. Диагностикалық алгоритмге анамнез жинау, флюорография, қақырықтың микробиологиялық зерттеуі, молекулярлық-генетикалық тестілер кіреді. Туберкулинодиагностика (Манту сынамасы) және латентті және активті туберкулез инфекциясын анықтаудың анағұрлым нақты әдісі ретінде Диаскинтест қолданылуы талқыланады. Сондай-ақ, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, қою әдістемесі және нәтижелерін интерпретациялау қарастырылады.	**ОН2**	1	шолу	Кері байланыс (сұрақ-жауап)
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Өкпе туберкулезімен ауыратын науқастарды клиникалық зерттеудің ерекшеліктері. Туберкулездің клиникалық классификациясы.	Тыныс алу мүшелерінің туберкулезімен ауыратын пациенттердің клиникалық зерттеу кезеңдері: шағымдарды жинау, анамнез алу, физикалық тексеру (қарау, перкуссия, аускультация). Лабораториялық және аспаптық диагностикалық әдістер: қақырықтың микроскопиясы, қоректік орталарға егу, молекулярлық-генетикалық тестілер	**ОН2 ОН3**	**3**	Сабақ тақырыбын талқылау Ұсынылған рентген-суреттерімен жұмыс Видеоконтентті қарау: спонтанды пневмоторакста плевра пункциясы,	Бағалау чек-парағы: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау Рентген-суреттерді интерпретациялау бойынша чек-парақ Тәжірибелік дағдыларды меңгеруді бағалау және ТДО-симуляциялық

		(GeneXpert MTB/RIF), туберкулезге қарсы препараттарға төзімділікті анықтау тестілері, кеуде қуысының рентгенографиясы, компьютерлік томография (КТ), сондай-ақ интерферон-гамма-рилизинг тесттерін (IGRA) қолдану.Классификация диагноз қоюға, емдеуге және диспансерлік бақылауға маңыздылығын көрсетеді.			Манту сынамасы материалды меңгеру және практикалық дағдыны ТДО-да әрі қарай жаттықтыру	кабинетіндегі практикалық дағдыларды үйрету чек-парағы
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Туберкулинодиагностика. Диаскинтест	Туберкулез инфекциясын анықтаудың негізгі әдісі ретінде туберкулинодиагностиканың принциптері мен әдістері. Манту және Диаскинтест сынамаларын қою техникасы, олардың айырмашылықтары мен артықшылықтары. Қолдану көрсеткіштері, нәтижелерді интерпретациялау, сынақтардың дәлдігіне әсер ететін факторлар және осы әдістердің латентті және белсенді туберкулезді скринингтеу мен диагностикадағы маңызы.	**ОН3**	1/6	Тақырыптық презентацияны талдау Науқастарға курация жасау	Тақырыптық ақпаратты дайындау – презентацияны бағалау Пациентті курациялауға арналған чек парағы
3	**Дәріс**. Тақырыбы**:** Қазіргі жағдайда туберкулезді емдеу	Туберкулезді емдеудің заманауи принциптері, оның ішінде кешенді химиотерапия және жекеленген тәсіл.	**ОН2 ОН3**	**1**	**шолу**	Кері байланыс (сұрақ-жауап)

	принциптері. Туберкулезге қарсы препараттар. Дәріге төзімді туберкулез. Емдеу мониторингі	Негізгі туберкулезге қарсы препараттар, олардың әсер ету механизмдері және емдеу схемалары. Дәрі-дәрмекке төзімді туберкулез (МДТ-ТБ) — себептері, диагностикасы және терапияны түзету әдістері. Емдеу тиімділігін бақылау әдістері қарастырылады, оған клиникалық, лабораториялық және аспаптық көрсеткіштер жатады, сондай-ақ емдеу режимін сақтау рецидивтер мен төзімді формалардың таралуын болдырмау үшін маңызды екендігі атап өтіледі.				
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Туберкулезді емдеу	Туберкулезді емдеудің негізгі әдістері, оның ішінде стандартты туберкулезге қарсы препараттарды қолданатын кешенді химиотерапия. Аурудың формасы мен сатысына байланысты емдеу схемасын таңдау принциптері. Терапияның тиімділігін бақылау және дәріге төзімділіктің алдын алу. Қосымша әсерлері және оларды болдырмау шаралары.	**ОН3**	**3**	Сабақ тақырыбын талқылау Ұсынылған рентген-суреттерімен жұмыс	Бағалау чек-парағы: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау Рентген-суреттерді интерпретациялау бойынша чек-парақ

	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Туберкулезге қарсы препараттар.	Туберкулезге қарсы препараттардың жіктелуі. Жаңа және қайта тағайындалған препараттар. Препараттардың фармакологиялық қасиеттері. Жанама әсерлері.	**ОН1 ОН2**		Тақырыптық презентацияны талдау Науқастарға курация жасау RBL: Ғылыми мақаланы талдау	Тақырыптық ақпаратты дайындау – презентацияны бағалау Пациентті курациялауға арналған чек парағы Ғылыми мақалаларды талдауға арналған чек парағы
4	**Дәріс**. Тақырыбы: Аллергия және туберкулезге қарсы иммунитет. Туберкулездің иммунопрофилактикасы	Туберкулезге қарсы иммунитеттің түзілу механизмдері, организмді қорғаудағы жасушалық және гуморальдық буындардың рөлі. Туберкулездегі аллергиялық реакциялардың табиғаты және олардың ауру патогенезіндегі маңызы. Иммунопрофилактиканың, оның ішінде БЦЖ вакцинациясы мен заманауи иммуннотерапия әдістерінің рөлі. Иммунологиялық тесттердің диагностикалық маңызына және олардың фтизиатр мен стоматолог тәжірибесінде қолданылуына ерекше назар аударылады.	**2ОН**	**1**	**шолу**	Кері байланыс (сұрақ-жауап)
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Аллергия және туберкулезге қарсы иммунитет.	Туберкулез кезінде спецификалық иммунитеттің түзілу механизмдері, иммундық жүйенің жасушалық және гуморальдық	**ОН1 ОН2 ОН3**		Сабақ тақырыбын талқылау	Бағалау чек-парағы: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау Рентген-

	Туберкулездің иммунопрофилактикасы.	буындарының рөлі, туберкулез инфекциясына тән иммундық реакциялардың түрлері. Туберкулездегі аллергияның көрінісі ретінде кешіктірілген типтегі гиперсезімталдық (КТГ) талқыланады. Иммунопрофилактика әдістері қарастырылады, оның ішінде вакцинацияның (БЦЖ) принциптері мен ерекшеліктері, қолдану көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері, сондай-ақ ревакцинацияның маңызы. Поствакциналды иммунитетті бағалаудың және поствакциналды асқынуларды диагностикалаудың заманауи тәсілдері қарастырылады.			Ұсынылған рентген-суреттерімен жұмыс	суреттерді интерпретациялау бойынша чек-парақ
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Стоматологиялық клиникалардың медициналық персоналы арасында туберкулездің алдын алу. Туберкулезі бар немесе оған күдікпен қаралатын пациенттермен жұмыс істегенде стоматологиялық қабылдаудың инфекциялық	Стоматологиялық мекемелердің медициналық персоналының туберкулез микобактерияларымен жұқтыру кәсіби қауіптері. Инфекцияның берілу механизмдері, қауіп факторлары, медициналық қызметкерлердегі туберкулездің клиникалық ағымының ерекшеліктері қарастырылады. Арнайы және жалпы профилактикалық шаралар, оның ішінде жеке қорғаныс	**ОН2**	1/6	Тақырыптық презентацияны талдау Науқастарға курация жасау RBL: Ғылыми мақаланы талдау	Тақырыптық ақпаратты дайындау – презентацияны бағалау Пациентті курациялауға арналған чек парағы Ғылыми мақалаларды талдауға арналған чек парағы

	қауіпсіздігі. **Аралық бақылау -1**	құралдарын (ЖҚҚ) пайдалану, желдету режимін ұйымдастыру, уақытылы флюорографиялық тексеру, қауіп топтарына жататын тұлғаларға химиопрофилактика жүргізу талқыланады. Медициналық ұйымдарда туберкулездің алдын алу бойынша нормативтік-құқықтық құжаттар қарастырылады. Туберкулез микобактерияларымен жұқтыру қаупі кезінде стоматологиялық практикадағы инфекциялық қауіпсіздік принциптері. Бақылау дәрістердің, тәжірибелік сабақтардың және БӨЖ-ының мазмұнын қамтиды. 1-4 тақырып.	**ОН1** **ОН2** **ОН3** **ОН4**		Тестілеу	Тестілеу бақылау парағы
5	**Дәріс.** Тақырыбы: Жақ-бет аймағының туберкулезі: клиникасы, диагностикасы, емі Шеткі және лимфа түйіндерінің туберкулезі	Жақ-бет аймағы туберкулезінің клиникалық көріністерінің ерекшеліктері — сүйектердің, шырышты қабықтың және жұмсақ тіндердің зақымдануын қоса алғанда. Диагностика әдістері: клиникалық тексеру, рентгенологиялық зерттеу, микробиологиялық және гистологиялық талдау. Емдеудің заманауи тәсілдері —	**ОН1** **ОН2** **ОН3**	**1**	**шолу**	Кері байланыс (сұрақ-жауап)

		туберкулезге қарсы медикаментозды терапия және хирургиялық араласулар. Шеткі және лимфа түйіндерінің туберкулезі: клиникалық көріністері, диагностикасы мен емдеу тактикасы, ауру ағымының ерекшеліктері және ықтимал асқынулары.				
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Ауыз қуысының, жақ-бет аймағының және шеткі лимфа түйіндерінің туберкулезі. Диагностикасы. Емдеу принциптері.	Ауыз қуысының, жақ-бет аймағының және шеткі лимфа түйіндерінің туберкулезінің клиникалық көріністері. Диагностика әдістері: қарау, рентгенологиялық зерттеулер, микробиологиялық және гистологиялық әдістер. Қажет болған жағдайда туберкулезге қарсы химиотерапия мен хирургиялық араласуды біріктіретін кешенді емдеу принциптері.	**ОН1 ОН2 ОН3**		Сабақ тақырыбын талқылау Ұсынылған рентген-суреттерімен жұмыс	Бағалау чек-парағы: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау Рентген-суреттерді интерпретациялау бойынша чек-парақ
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Белсенді туберкулезге күдік туындаған жағдайда стоматологтың әрекет ету алгоритмі.	Стоматологиялық қабылдау кезінде пациентте белсенді туберкулезге күдік тудыруы мүмкін клиникалық белгілер, оның ішінде жалпы симптомдар (жөтел, тершеңдік, арықтау) және ауыз қуысындағы жергілікті өзгерістер. Туберкулезге күдік туындаған жағдайда стоматолог-дәрігердің әрекет алгоритмі қарастырылады: эпидемиологиялық	**ОН4**		Тақырыптық презентация ны талдау Науқастарға курация жасау	Тақырыптық ақпаратты дайындау – презентацияны бағалау Пациентті курациялауға арналған чек парағы

		анамнез жинау, байланысты шектеу, жеке қорғаныс құралдарын (ЖҚҚ) қолдану, медициналық құжаттарды рәсімдеу, пациентті флюорографиялық тексеруге немесе мамандандырылған мекемеге (тубдиспансерге) жолдау тәртібі. Пациентпен жұмыс істеудегі заңдық және этикалық аспектілер, сондай-ақ кабинетте эпидемияға қарсы режимді сақтау талаптары талқыланады.				
6	**Дәріс.** Тақырыбы: Туберкулезге қарсы іс-шараларды ұйымдастыру. Туберкулезбен ауыратын науқастарды диспансерлік бақылау. Туберкулездің алдын алу. Туберкулездік инфекция ошақтарындағы эпидемияға қарсы жұмыстар.	Туберкулезге қарсы жұмысты ұйымдастыру. Туберкулезбен ауыратын науқастарды диспансерлік бақылау. Бақылаудағы контингенттердің сипаттамасы. Туберкулездің алдын алу. БЦЖ вакцинациясы. Туберкулезге химиопрофилактика. Санитарлық алдын алу. Туберкулез инфекция ошақтарында жүргізілетін іс-шаралар.	**ОН4**	**1**	**шолу**	Кері байланыс (сұрақ-жауап)
	Тәжірибелік сабақ. Тақырыбы: Туберкулездің алдын алу. Диспансерлік бақылау.	Алдын алу түрлері. Туберкулездің арнайы алдын алуы. Туберкулездің арнайы алдын алуды ұйымдастыру. Химиопрофилактика. Санитарлық алдын алу. Диспансерлік есептегі топ.	**ОН3 ОН4**	**3**	Сабақ тақырыбын талқылау Ұсынылған рентген-суреттерімен жұмыс	Бағалау чек-парағы: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау Рентген-суреттерді интерпретациялау бойынша чек-парақ

	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Туберкулезбен ауыратын науқастарды диспансерлік бақылау..	Туберкулезбен ауыратын науқастарды диспансерлік бақылау (топтардың сипаттамасы, бақылау мерзімдері, қажетті іс-шаралар және нәтижелері).	**ОН2**		Тақырыптық презентацияны талдау Науқастарға курация жасау	Тақырыптық ақпаратты дайындау – презентацияны бағалау Пациентті курациялауға арналған чек парағы
7	**Тәжірибелік сабақ**. Тақырыбы: Тыныс алу органдары туберкулезінің клиникалық түрлері: диагностика және айырмашылықтарын анықтау.	Тыныс алу органдарының негізгі клиникалық түрлері: бастапқы, екінші реттік, диссеминацияланған түрі және туберкулездік плеврит. Ерекше симптомдары, диагностика әдістері — рентгенография, микробиологиялық зерттеулер, иммунологиялық тесттер. Пневмония, өкпе қатерлі ісігі, созылмалы қабыну аурулары және басқа патологиялармен айыру диагностикасы жүргізіліп, туберкулезді уақтылы және дәл анықтау қамтамасыз етіледі.	**ОН3**	**4**	Сабақ тақырыбын талқылау Ұсынылған рентген-суреттерімен жұмыс	Бағалау чек-парағы: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау Рентген-суреттерді интерпретациялау бойынша чек-парақ
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Ауыз қуысында туберкулезге қарсы препараттардың жанама әсерлері және стоматологтың тактикасы.	Ауыз қуысында туберкулезге қарсы препараттардың жанама әсерлері: құрғақтық, глоссит, стоматит, кандидоз, дәм сезу бұзылыстары. Осы құбылыстардың себептері және препараттардың (изониазид, рифампицин және басқалары) шырышты қабыққа әсері.	**ОН3**		Тақырыптық презентацияны талдау Науқастарға курация жасау RBL: Ғылыми	Тақырыптық ақпаратты дайындау – презентацияны бағалау Пациентті курациялауға арналған чек парағы

	Аралық бақылау-2	Стоматологтың рөлі — асқынуларды анықтау, емдеу және алдын алу, сондай-ақ туберкулезге қарсы терапия қабылдап жатқан науқастардың ауыз қуысын жайлы күтіммен қамтамасыз ету. стук			мақаланы талдау Тестілеу	Ғылыми мақалаларды талдауға арналған чек парағы Тестілеу бақылау парағы

9.	**Оқыту әдістері және бақылау түрлері**	
9.1	Дәріс	Шолу Кері байланыс (сұрақ-жауап)
9.2	Тәжірибелік сабақ	Ауызша сауалнама, тестілеу, жағдайлық тапсырмаларды шешу, ТДО симуляциялық кабинетінде тәжірибелік дағдыларды игеру және тәжірибелік дағдыларды үйрету.
9.3	ОБӨЖ/ БӨЖ	ОФО базасында науқастарды курациялау, медициналық құжаттамамен жұмыс, бөлімшедегі жұмыс .Тақырып бойынша тест тапсырмаларын құрастыру Презентация тақырыбын қорғау және дайындау. RBL – ғылыми мақала талдау, Рентген суреттерін интерпретациялау
9.4	Аралық бақылау	Тәжірибелік дағдыларды бағалау. Тестілеу
10.	**Бағалау критерийлері**	
10.1	**Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері**	

ОН №	**Оқыту нәтижелері**	**Қанағаттанарлықсыз**	**Қанағаттанарлық**	**Жақсы**	**Өте жақсы**
ОН1	Туберкулездің патогенезі мен клиникалық көріністерін, оның ішінде жақ-бет аймағын зақымдайтын түрлерін түсіну мақсатында адамның өсуі мен дамуының ерекшеліктерін, сондай-ақ қалыпты және туберкулездік инфекция жағдайындағы морфофункционалдық өзгерістерді талдайды.	Туберкулез кезінде өсу, даму және морфофункционалдық өзгерістер туралы негізгі білімдерді көрсете алмайды. Аурудың патогенезі механизмдерін түсінуде қателеседі. Патологиялық үрдіс пен клиникалық көріністер арасындағы байланысты, әсіресе жақ-ұсық аймағында, түсіндіре алмайды.	Туберкулез кезінде физиологиялық негіздер мен патологиялық өзгерістер туралы минималды білімге ие. Аурудың патогенезін ішінара түсінеді және клиникалық көріністердің жалпы қалыптасу принциптерін түсіндіре алады, бірақ жақ-ұсық аймағындағы (ЧЛО) локализацияланған формаларды талдауда	Қалыпты өсу мен дамудың ерекшеліктерін, сондай-ақ туберкулез кезінде болатын морфофункционалдық бұзылыстарды сенімді түрде түсіндіреді. Клиникалық симптомдардың, соның ішінде жақ-ұсық аймағындағы жергілікті белгілердің қалыптасу механизмін меңгереді. Себеп-салдар байланыстарын	Туберкулез инфекциясы кезінде организмдегі морфофункционалдық өзгерістерді терең әрі жүйелі талдайды. Патогенезді молекулярлық, клеткалық және орган деңгейлерінде түсінеді. Патологиялық үрдістерді клиникалық көріністермен, оның ішінде жақ-ұсық аймағының (ЧЛО) арнайы түрлерімен сенімді байланыстырады. Қорытындыларды және клиникалық

			қиындықтарға тап болады. Кейбір қателіктер жіберуі мүмкін.	дәлелді түрде талдайды, аздаған қателіктер жіберуі мүмкін.	нәтижелерді нақты қалыптастырады.
ОН2	Медициналық этика, деонтология, инклюзия қағидаттары және инфекциялық бақылау талаптарын сақтай отырып, заманауи ақпараттық технологияларды қолдану негізінде туберкулезбен ауыратын пациенттермен, олардың отбасыларымен және медицина қызметкерлерімен тиімді қарым-қатынас жасауға қажетті тұлғааралық және коммуникативтік дағдыларды көрсетеді.	Пациенттермен қарым-қатынаста медициналық этика мен деонтология нормаларын сақтамайды. Байланыста сенімсіздік немесе дөрекілік көрсетеді, пациентпен қарым-қатынастан қашады. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) қолданбайды және инфекциялық бақылау ережелерін бұзады. Пациентпен немесе әріптестермен тиімді өзара әрекеттесуді орната алмайды.	Негізгі коммуникативті к дағдыларды көрсетеді, бірақ туберкулезбен ауыратын пациенттермен өзара әрекеттесу кезінде кейде қиындықтар туындайды. Деонтология және инфекциялық бақылау нормаларын ішінара сақтайды және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды шектелген түрде пайдаланады. Пациенттер мен әріптестермен өзара әрекеттесуге қатысады, бірақ әрдайым тиімді емес.	Пациенттер мен олардың туыстарымен сыпайы және дұрыс сөйлеседі, кәсіби нормаларды сақтайды, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) қолданады және инфекциялық бақылауды қамтамасыз етеді. Инклюзия принциптерін құрметтейді және медициналық командамен конструктивті өзара әрекеттесе алады.	Пациенттермен, соның ішінде осал топтарға жататын адамдармен сенімді әрі нәзік қарым-қатынас орнатады. Медициналық этика мен деонтологияның барлық нормаларын сақтайды, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) қарым-қатынаста және құжаттамада белсенді пайдаланады. Инфекциялық қауіпсіздік ережелерін қатаң ұстанады. Пациенттермен, олардың отбасыларымен және медициналық қызметкерлермен тиімді ынтымақтастық орнатып, жоғары кәсіби деңгей көрсетеді.
ОН3	Стоматологиялық практикада туберкулезді ерте анықтауға, емдеуге және алдын алуға бағытталған, орынды және негізделген шараларды	Пациентке бағытталған тәсілдің принциптерін түсінбейді. Пациентте туберкулездің белгілерін анықтай алмайды және тиісті	Туберкулез және күтім принциптері туралы жалпы білімге ие, науқастың шағымдары мен көріністері бойынша ауруға күдік келтіре	Пациентке бағытталған тәсілдің принциптерін сенімді түрде қолданады. Бастапқы диагностика жүргізуді негіздейді,	Туберкулездің клинико-эпидемиологиялық аспектілерін терең түсінеді. Пациентке бағытталған кешенді күтімді жүзеге асырады: симптомдарды анықтайды,

	қамтитын пациентке бағытталған тиімді көмекті қамтамасыз етеді.	диагностикалық немесе профилактикалық шараларды ұсынбайды. Эпидемиологиялық және клиникалық тәуекелдерді ескермеуде.	алады. Негізгі алдын алу шараларын ұсынады, бірақ диагностика немесе емдеу негіздемесінде қателіктер жіберуі мүмкін.	стоматологиялық практика аясында тиімді профилактикалық және емдік шараларды ұсынады. Науқастың жеке ерекшеліктерін ескереді.	диагностикалық іс-әрекеттерді негіздейді, тәуекелдерді ескере отырып, профилактиканы тағайындайды. Тиімді өзара әрекеттестікті қамтамасыз етіп, дәлелді медицина принциптерін сақтайды.
ОН4	Халық арасында туберкулездің таралуын алдын алуға, денсаулықты нығайтуға және емделуге деген ынтаны қалыптастыруға бағытталған санитариялық-ағарту және профилактикалық жұмыстарды жүргізеді, бұл ретте медициналық ақпараттық жүйелер мен заманауи коммуникациялық технологияларды пайдаланады.	Ағартушылық жұмыс дағдылары жоқ. Туберкулездің алдын алу шараларын түсіндіре алмайды. Ақпараттық ресурстар мен сандық технологияларды қолданбайды. Кәсіби қарым-қатынас қағидаларын бұзады.	Туберкулездің алдын алу туралы жалпы түсінігі бар. Ауызша консультация бере алады, бірақ медициналық ақпараттық жүйелер мен сандық технологияларды жеткілікті тиімді қолданбайды. Шектеулі коммуникациялық дағдыларды көрсетеді.	Сенімді түрде санитарлық-ағартушылық жұмыстарды жүргізеді, алдын алу шаралары мен емдеу режимін сақтау маңыздылығын түсіндіреді. Сандық құралдарды (презентациялар, әлеуметтік желілер, ақпараттық платформалар) пайдаланады. Мақсатты аудиторияның жасын, мәртебесін және хабардар болу деңгейін ескереді.	Профилактикалық және ағартушылық жұмыстарды жоғары кәсіби деңгейде белсенді әрі сауатты ұйымдастырады. Заманауи коммуникациялық технологиялар мен медициналық ақпараттық жүйелерді тиімді пайдаланады. Пациенттерде емдеуге тұрақты ұстаным қалыптастырып, қауымдастықта туберкулездің алдын алуға ықпал етеді. Көшбасшылық және коммуникативтік дағдыларды көрсетеді.

10.2 Бағалау әдістері және критерийлері

Тәжірибелік сабаққа арналған бақылау парағы

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийі
ауызша сұрау	Өте жақсы Бағалауға сәйкес келеді A (4,0; 95-100%);	Білім алушы бірде-бір қате не дәлсіздік жіберген жоқ. Оқытылатын пәннің теориялары, тұжырымдамалары мен бағыттарын терең меңгерген. Материалға дәлелді, сыни баға береді. Қатысты ғылым салаларындағы ғылыми жетістіктерді

		орынды әрі шебер қолданады.
	A- (3,67; 90-94%)	Білім алушы жауапта мән-мағынаны бұзбайтын ұсақ дәлсіздіктер жіберсе. Пәннің негізгі теориялары мен тұжырымдамаларын түсінеді. Сын тұрғысынан талдау элементтерін келтіре алады. Басқа пәндердің материалдарын пайдаланады, бірақ әрдайым жүйелі емес.
	Жақсы Бағалауға сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%);	Білім алушы пәннің теориялары мен тұжырымдамаларын түсінетінін көрсетеді, жауап жалпы дұрыс ұсақ дәлсіздіктер бар. Мысалдарға сүйене отырып талдау жүргізе алады.Қосымша ақпарат көздерін пайдаланады бірақ әрдайым терең емес
	B (3,0; 80-84%)	Білім алушы материалды жалпы түсінеді Жауапта жалпы мән-мағынаны бұзбайтын жеке қателіктер немесе жеңілдетулер бар Материалды жүйелеу үшін мұғалімнің көмек көрсетуі қажет
	B- (2,67; 75-79%)	Көрнекі қателіктерге жол беріледі, білім алушы оларды нақтылау сұрақтары арқылы жартылай түзете алады. Тақырып бойынша білім терең емес, бірақ негізгі ұғымдар меңгерілген. Материалды түсіну үшін мұғалімнің белсенді көмегі қажет
	C+ (2,33; 70-74%)	Оғаш қателіктер жоқ, бірақ маңызды емес дәлсіздіктер немесе білім алушының өзі түзеткен маңызды қателіктері бар Материалды жүйелеу тек мұғалімнің белсенді көмегімен мүмкін. Жауап тақырыптың мазмұнын жартылай көрсетеді.
	Қанағаттанарлық Бағалауға сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%)	Білім алушы жауап беру кезінде қателіктер жіберсе және түбегейлі қателіктер жібермесе, тек мұғалім көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға тап болса қойылады.

	C- (1,67; 60-64%)	Білім алушы жауапта айқын қателіктер жіберсе және материалға беткей түсіндірме берсе Тек оқулықтағы негізгі ұғымдар қолданылып, олардың арасындағы байланыстар түсініксіз болса. Материалды жүйелеу мұғалімнің белсенді көмегінсіз мүмкін емес.
	D+ (1,0; 50-54%)	Жауап фрагментті, көптеген қателіктер мен жеңілдетулер бар. Материалдың тек жеке элементтері ғана қолданылып, оларды талдау мен жинақтау жүргізілмеген. Білім алушы теориялық мазмұнмен жұмыс істеуде айтарлықтай қиындықтарға тап болады.
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде түбегейлі қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса; пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, өрескел стилистикалық және логикалық қателіктермен жауап берсе қойылады.
	F (0; 0-24 %)	Жауап сабақ тақырыбына сәйкес келмейді, көптеген маңызды қателіктер бар. Тақырып бойынша білім мүлдем жоқ. Ғылыми терминология қолданылмайды және оқу материалының құрылымын түсіну байқалмайды.
Жағдайлық тапсырмаларды шешуге арналған бақылау парағы		
Бақылау түрі	**Бағалау**	**Бағалау критерийі**
Жағдайлық тапсырмаларды шешу	Өте жақсы Бағалауға сәйкес келеді A (4,0; 95-100%);	Білім алушы клиникалық тұрғыдан терең дәлелденген тапсырманы шешеді. Негізгі және қосымша зерттеу әдістерін, дифференциалды диагностика мен диагнозды (этиологиясы мен патогенезін негіздеп) толық әрі жүйелі сипаттайды. Аурудың табиғатын терең түсінуден туындайтын тиімді емдеу жоспарын құрады. Аурудың болжамын дұрыс анықтайды. Көрнекті клиникалық ойлау қабілетіне ие, бастамашылдық танытады. Тест тапсырмаларын 95–100% деңгейінде орындаған.
	A- (3,67; 90-94%)	Тапсырма дұрыс және негізді шешілген, бірақ жалпы нәтижеге әсер етпейтін ұсақ жеңілдетулер немесе кемшіліктер болуы мүмкін. Зерттеу, диагностика және емдеу әдістері дұрыс сипатталған, алайда олардың кейбірі жеткіліксіз

		терең ашылған. Диагноз дұрыс қойылған, негіздеме ішінара толық емес болуы мүмкін. Емдеу жоспары негізінен рационалды, бірақ балама немесе қосымша шаралар көрсетілмеген. Клиникалық ойлау қалыптасқанын көрсетеді, бірақ әрдайым бастамашылдық танытпайды. Тест тапсырмаларын 90–94% деңгейінде орындаған.
	Жақсы Бағалауға сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%);	Білім алушы негізгі және қосымша зерттеу әдістерін жеткілікті егжей-тегжейлі сипаттады. Негізгі ерекшеліктерді түсіне отырып, дифференциалды диагностика жүргізді. Диагноз анамнез және зерттеу мәліметтеріне негізделіп қойылған. Емдеу жоспары этиология мен патогенезге сүйеніп жасалған, алайда балама тәсілдер ескерілмеуі мүмкін. Болжам дұрыс анықталған. Жақсы клиникалық ойлау және логикалық жауап құрылымын көрсетеді. Жауап негізінен құрылымды, медициналық терминологияны пайдаланады. Тест тапсырмаларын 85–89% деңгейінде орындаған.
	B (3,0; 80-84%)	Тапсырманы шешу негізінен дұрыс, бірақ кейбір жеңілдетулер бар. Зерттеу және диагностика әдістері көрсетілген, алайда бәрі де негізделмеген. Диагноз оқытушының түзетулерімен қойылған. Емдеу жоспары қолайлы, бірақ патогенезді толық көрсетпейді. Болжам болжамды сипатта, нақты негіздемесі жоқ. Клиникалық ойлау дамыған, бірақ өздігінен сирек көрініс табады. Тест тапсырмаларын 80–84% деңгейінде орындаған
	B- (2,67; 75-79%)	Негізгі зерттеу әдістері көрсетілген, бірақ жеткілікті егжей-тегжейлі емес. Диагноз қойылған, бірақ толықтырылып нақтылауды қажет етеді. Емдеу жоспары жалпы сипатта, патогенезбен әрдайым байланыспауы мүмкін. Болжам анық емес немесе мүлде жоқ. Клиникалық ойлау шектеулі, оқытушы көмегін қажет етеді. Жауап үзік-үзік немесе толық емес, кей жерлерде логика бұзылған. Тест тапсырмаларын 75–79% деңгейінде орындаған.
	C+ (2,33; 70-74%)	Зерттеу әдістері толық көрсетілмеген, кейбірі қате немесе тапсырмаға сәйкес емес. Дифференциалды диагностика шектеулі, нақты дәлелдемелер жоқ. Диагноз қателіктермен қойылған немесе негізсіз. Емдеу жоспары беткей сипатта, ауру механизмдерін көрсетпейді. Болжам нақты емес немесе мүлде берілмеген. Клиникалық ойлау әлсіз көрінеді, жауап айтарлықтай толықтыруды қажет етеді. Тест тапсырмаларын 70–74% деңгейінде орындаған.
	Қанағаттанарлық	Тек негізгі зерттеу әдістері сипатталған, қосымша

	Бағалауға сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%)	әдістер жоқ. Дифференциалды диагностика ішінара дұрыс, бірақ дәлсіздіктер бар. Диагноз қойылған, бірақ негіздемесі беткей немесе толық емес. Емдеу жоспары оқытушының көмегімен ғана жасалған, этиология мен патогенезді толық түсінбеуге негізделген. Болжам жалпы сипатталған, нақты клиникалық негіздемесі жоқ. Клиникалық ойлау әлсіз дамыған, ойлауда логикалық қиындықтар байқалады. Тест тапсырмаларын 65–69% деңгейінде орындаған.
	C- (1,67; 60-64%)	Зерттеу әдістері таңдап аталған, олардың кейбірі клиникалық жағдайға сәйкес келмейді. Дифференциалды диагностика үзік-үзік, қате немесе сенімсіз. Диагноз негізделмеген немесе ішінара қате. Емдеу жоспары беткей сипатта, тек оқытушының белсенді көмегімен жасалған. Этиология мен патогенез туралы қолданылған мәліметтер дәлсіз немесе формальды. Болжам анық емес, клиникалық ойлау әлсіз қалыптасқан. Тест тапсырмаларын 60–64% деңгейінде орындаған.
	D+ (1,33; 55-59%)	Тек бірнеше дұрыс зерттеу әдістері көрсетілген, таңдаудың логикасы түсіндірілмеген. Дифференциалды диагностика мен диагноз дұрыс емес немесе мүлде жоқ. Емдеу жоспары қате немесе толық емес, оқытушының тұрақты нұсқауын талап етеді. Этиология мен патогенезді қате немесе беткей түсіну байқалады. Болжам қалыптаспаған. Клиникалық ойлау іс жүзінде жоққа тән. Тест тапсырмаларын 55–59% деңгейінде орындаған.
	D-(1,0; 50-54%)	Зерттеу әдістері қателіктермен немесе тақырыпқа сай келмей аталған. Дифференциалды диагностика мен диагноз клиникалық жағдайға сәйкес емес. Емдеу жоспары қате немесе мүлде жоқ. Этиология мен патогенезді түсіну жоқ. Болжам анықталмаған. Жауап ретсіз, логикаға сай емес, клиникалық ойлау байқалмайды. Тест тапсырмаларын 50–54% деңгейінде орындаған.
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%)	Емдеу жоспары маңызды бұзушылықтарды қамтуы мүмкін, қолайсыз немесе зиянды препараттар енгізілген. Этиология мен патогенез туралы білім беткей, жауапты логикалық тұрғыда құруға мүмкіндік бермейді. Болжам қалыптаспаған немесе дұрыс емес. Клиникалық ойлау көрінбейді, жауаптың логикасы әлсіз немесе қарама-қайшы. Тест тапсырмаларын 25–49% деңгейінде орындаған.
		Тапсырманы шешуі өте қате немесе мүлде жоқ. Негізгі зерттеу әдістері дұрыс аталған жоқ, қосымша әдістер мүлде айтылмаған. Диагноз пен

	F (0; 0-24 %)	дифференциалды диагностика жоқ немесе толық қате. Болжанған диагнозға қарсы көрсетілген ем тағайындалған, бұл клиникалық жағдайды түсінбеуді көрсетеді. Этиология мен патогенез туралы білім жоқ. Болжам анықталмаған, клиникалық қорытындылар жасалмаған. Клиникалық ойлау мүлде жоқ, жауап ретсіз, медициналық логикадан ада. Тест тапсырмаларын 0–24% деңгейінде орындаған.

Рентген суреттерін интерпретациялау бақылау парағы

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийі
Рентген суреттерін интерпретациялау парағы	Өте жақсы Бағалауға сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%);	Рентген сәулесінің сенімді қадамдық сипаттамасын көрсетеді (сапа, анатомия, патологиялық көлеңкелер). Туберкулездің түрлерін дұрыс жіктейді, динамикасын талдайды (емдеуге дейін/кейін). Проекцияны сенімді түрде анықтайды. Қосымша әдебиеттер мен клиникалық деректерді пайдаланады.
	A- (3,67; 90-94%)	Рентген суретін (сапасы, анатомиясы, патологиясы) сенімді сипаттайды, туберкулёздің формаларын дұрыс жіктейді және динамикасын талдайды. Проекцияны дұрыс анықтайды, әдебиеттер мен клиникалық мәліметтерді аздаған қателіктермен қолданады.
	Жақсы Бағалауға сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%);	Жүйелік сипаттаманы орындайды, бірақ терминологияда немесе жеке белгілерді түсіндіруде дәлсіздіктерге жол береді. Туберкулездің түрін анықтай алады, бірақ оны әрдайым клиникамен сенімді байланыстыра бермейді. Қателер жүйелік емес. Негізгі көздерді пайдаланады.
	B (3,0; 80-84%);	Жүйелі сипаттама жасайды, терминологияда немесе белгілерді түсіндіруде қателіктер бар. Туберкулёз формасын анықтайды, бірақ клиникалық байланыспен әрдайым сенімді түрде байланыстыра алмайды. Қателіктер сирек кездеседі. Негізгі дереккөздерді пайдаланады.
	B- (2,67; 75-79%)	Сипаттама жартылай жасалған, терминология мен түсіндіруде айтарлықтай қателіктер бар. Туберкулёз формасын анықтауда қиындықтар бар, клиникамен байланыс әлсіз байқалады. Шектеулі дереккөздерді қолданады.
	C+ (2,33; 70-74%)	Сипаттама үзік-үзік, терминология мен түсіндіруде өрескел қателіктер бар. Туберкулёз формасын қате немесе үстірт анықтайды, клиникамен байланыс жоқ. Дереккөздері жеткіліксіз.

	Қанағаттанарлық Бағалауға сәйкес келеді: С(2,0; 65-69%)	Толық сипаттау алгоритмі жоқ. Патологиялық өзгерістерді көрсетеді, бірақ оларға нақты баға бере алмайды. Мұғалімнің тұрақты қолдауы қажет. Терминдерді шатастырады, проекцияны ескермейді. Көбінесе талдаумен емес, есте сақтаумен шектеледі.
	С-(1,67; 60-64%)	Сипаттаманың толық алгоритмін меңгермеген, патологияны көрсетеді, бірақ дәл бағалай алмайды. Оқытушының үнемі көмегі қажет. Терминдерді шатастырады, проекцияны елемейді. Көбінесе қайталайды, талдау жасамайды.
	Д+ (1,33; 55-59%)	Сипаттаманың алгоритмін білмейді, патологияны бағаламайды. Терминдер мен проекцияларды жиі шатастырады. Жұмыс үстірт, талдау жоқ. Оқытушының тұрақты көмегі қажет.
	Д-(1,0; 50-54%)	Алгоритмді меңгермеген, патологияны анықтамайды. Терминдер мен проекцияларды шатастырады, талдау жоқ. Жұмыс жүйесіз, оқытушының көмегі міндетті.
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%)	Рентген суретін сипаттай алмайды. Патологияны танымайды немесе норманы ауру ретінде сипаттайды. Ол кездейсоқ жұмыс істейді, кескінге бағдарланбайды, проекциялар мен анатомиялық құрылымдарды шатастырады. Ешқандай көздерді пайдаланбайды.
	F (0; 0-24%)	Рентген-суретті сипаттай алмайды, патологияны анықтамайды немесе норманы ауру ретінде қате түсіндіреді. Жұмысы жүйесіз, проекциялар мен анатомияны шатастырады. Дереккөздерді қолданбайды.

ТДО симуляциялық кабинетінде тәжірибелік дағдыларды игеру және тәжірибелік дағдыларды үйретуінің чек парағы

ТДО симуляциялық кабинетінде тәжірибелік дағдыларды игеру және тәжірибелік дағдыларды үйрету	Өте жақсы Бағалауға сәйкес келеді А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Пациенттерге сұрақ қою және тексеру кезінде өте жақсы бағдарланған. Анамнез жинау кезінде сұрақтарды дұрыс және дәл таңдайды. Пальпация, перкуссия, аускультация және жалпы тексеру кезінде практикалық дағдыларды дұрыс көрсетеді. Өздігінен пневмоторакс кезінде пункция жасау техникасын, Манту сынамасын қою техникасын дұрыс көрсетеді. Сабаққа дайындық кезінде мен қосымша әдебиеттерді қолдандым. Осы тақырып бойынша материалды жүйелейді. Тест тапсырмаларын 90-100% орындау.
	Жақсы Бағалауға сәйкес келеді: В+ (3,33; 85-89%);	Пациенттерге сұрақ қою және тексеру кезінде жақсы бағдарланған, білім алушыны өзі түзеткен маңызды емес дәлсіздіктерге немесе елеулі

	B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	қателіктерге жол берген., спонтанды пневмоторакс кезінде пункция жүргізу техникасын, Манту сынамасын қою техникасын көрсетеді. Сабаққа дайындық кезінде мен қосымша әдебиеттерді қолданды. Оқытушының көмегімен осы тақырып бойынша материалды жүйелейді. Тест тапсырмаларын 70-89% орындайды.
	Қанағаттанарлық Бағалауға сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%),0; 65-69%)	Пациенттерге сұрақ қою және қарау кезінде, спонтанды пневмоторакс кезінде пункция жасау техникасын, Манту сынамасын қою техникасын жүргізу кезінде практикалық дағдыларды (пальпация, перкуссия, аускультация және жалпы тексеру жүргізу) көрсету кезінде бағдарланады.берілген тақырып бойынша материалды толық меңгермегендігін көрсетті, бұл ретте түбегейлі қателіктер жіберді. Сабаққа дайындық кезінде ол тек негізгі оқу әдебиеттерімен шектелді. Материалды жүйелеуде де, берілген тақырыпты түсіну үшін материалды қолдана білуде де қиындықтар болды. Тест тапсырмаларын 50-69 % орындайды.
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24 %)	Тәжірибелік дағдылардың орындалуын көрсете алмады. Топтың жұмысына қатысқан жоқ. Мұғалімнің сұрақтарына жауап беру кезінде нақты терминологияны қолданбай өрескел қателіктер жіберіледі. Тест тапсырмаларын 0-49 % орындайды.

БӨЖ-ге арналған бақылау парағы		
Бақылау түрі	**Бағалау**	**Бағалау критерийі**
Презентацмя тақырыбын қорғау және дайындау.	Өте жақсы Бағалауға сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%);	Презентация өз бетінше орындалды, белгіленген мерзімде кемінде 3 әдеби дереккөз пайдаланылды, слайдтар мазмұнды және ресімделген, қорғау кезінде баяндамашы тақырып бойынша терең білім көрсетеді, талқылау кезінде сұрақтарға анық қиындықсыз немесе кішкене ойланып сенімсіздеу жауап береді. Плагиат дерегіне тексеру 95-100%.
	A- (3,67; 90-94%)	Презентацияны өзі уақытында орындады. Үштен кем емес дереккөздер қолданылды. Слайдтар мазмұнды, бірақ кейбір кішігірім безендіру кемшіліктері бар. Қорғау кезінде жақсы білім көрсетеді, жауап беру кезінде аздап сенімсіздік болуы мүмкін. Қателер жоқ немесе өте аз. Мәтіннің түпнұсқалығы — 90–94%.

	Жақсы Бағалауға сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%);	Презентацияны өзі уақытында орындады, кем дегенде 3 әдеби дереккөз қолданылды. Слайдтар мазмұнды, кейде қысқа әрі нұсқа болмауы мүмкін. Қорғау кезінде тақырыпты жақсы біледі, сұрақтарға жауап бергенде қателіктер жіберуі мүмкін, бірақ оларды өздігінен түзетеді. Плагиатқа тексеру нәтижесі — 70–89%.
	B (3,0; 80-84%);	Презентацияны өзі уақытында орындады. Үштен кем емес дереккөз пайдаланылды. Слайдтар мазмұнды, бірақ мәтінмен тым ауырлатылған немесе нашар құрылымдалған болуы мүмкін. Қорғау кезінде тақырыпты жалпы түсінеді, жауап беру қиындықтары кездеседі, қателер жіберіп, оларды әрдайым өздігінен түзетпейді. Мәтіннің түпнұсқалығы — 70–84%.
	B- (2,67; 75-79%)	Презентацияны өзі орындаған, бірақ мүмкін аздап кешігіп тапсырған. Қолданылған дереккөздер саны 3-тен аз немесе кейбірі сенімсіз. Слайдтар мазмұнды, бірақ әлсіз безендірілген. Қорғау кезінде тақырыпты беткей біледі, қателіктер жібереді және жауап беруде қиындыққа тап болады. Плагиатқа тексеру — 75–79%.
	C+ (2,33; 70-74%)	Презентация кешігіп тапсырылған немесе өзіндік орындағанына күмән бар. 3-тен аз дереккөз қолданылған. Слайдтар жартылай тақырыпқа сәйкес, мазмұны мен безендірілуінде айтарлықтай кемшіліктер бар. Қорғау кезінде тақырыпты әлсіз түсінеді, елеулі қателіктер жібереді. Плагиатқа тексеру — 70–74%.
	Қанағаттанарлық Бағалауға сәйкес келеді: C(2,0; 65-69%)	Презентацияны өзі белгіленген мерзімде орындаған, кемінде 3 әдеби дереккөз қолданылған. Слайдтар мазмұнсыз болуы мүмкін. Қорғау кезінде автор маңызды қателіктер жіберуі немесе өз материалы бойынша бағдарсыз болуы ықтимал. Плагиатқа тексеру — 50–69%.
	C-(1,67; 60-64%)	Презентация кешігіп тапсырылған немесе өзіндік орындауына күмән бар. 3-тен аз әдеби дереккөз қолданылған. Слайдтар мазмұнсыз немесе тақырыпты нашар көрсетеді. Қорғау кезінде автор материалды түсінбейді, үлкен қателіктер жіберіп, оларды түзете алмайды. Плагиатқа тексеру — 60–64%.
		Презентация кешігіп тапсырылған, өзіндік орындауына күмән бар. 3-тен аз дереккөз қолданылған немесе сілтемелер жоқ. Слайдтар

	Д+ (1,33; 55-59%)	формалды, тақырыпты дерлік ашпайды. Қорғау кезінде автор материалды нашар түсініп, сұрақтардың көбіне жауап бере алмайды. Плагиатқа тексеру — 55–59%
	Д-(1,0; 50-54%)	Презентация кешігіп тапсырылған, өзіндік орындауына ірі күмәндер бар. Дереккөздер көрсетілмеген немесе талаптарға сай емес. Слайдтар тақырыппен әлсіз байланысты, айтарлықтай қателері бар. Қорғау кезінде автор материалды түсінбейді, сұрақтарға жауап бере алмайды. Плагиатқа тексеру — 50–54%.
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%)	Осы жұмыстың санағы үшін. Баяндаманы қорғаған кезде мәтін дұрыс оқылмайды. Білім алушы өз материалында жеткілікті бағдарланбайды. Плагиат дерегіне тексеру 0-49%.
	F (0; 0-24%)	Жұмыс бұзушылықтармен орындалған, толық қайта өңдеуді талап етеді. Қорғау кезінде мәтінді көп қателіктермен оқиды, материалды түсінбейді. Плагиатқа тексеру — 0–24%.

Науқастың төсек жанындағы тәжірибелік дағдыларды бағалау чек-парағы

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийі
Науқастың төсек жанындағы тәжірибелік дағдыларды бағалау	Өте жақсы Бағалауға сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%);	Пациенттер белсенді түрде бақыланады. Медициналық құжаттаманы сауатты толтырған. Қабылдау кезінде бұйрықтар мен клиникалық хаттамалар туралы білімді дұрыс пайдаланды. Күнделіктерді уақтылы және дұрыс толтырып, дер кезінде тексеріп, басшымен қол қояды.
	A- (3,67; 90-94%)	Науқастарды белсенді қадағалады, медициналық құжаттаманы дұрыс толтырды. Бұйрықтар мен протоколдар туралы білімін аздап қателіктермен қолданды. Күнделік жазбаларын уақтылы толтырып, қол қойды, мүмкін аздап кешігіп.
	Жақсы Бағалауға сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%);	Пациентті бақылауға қатысты. Медициналық құжаттаманы сауатты толтырған. Қабылдау кезінде бұйрықтар мен клиникалық хаттамалар туралы білімді дұрыс пайдаланды. Күнделіктерді уақытылы және дұрыс толтырып, уақытында тексеріп, басшымен қол қойдырды. Принципсіз қателерді өзім түзеттім.
	B (3,0; 80-84%);	Науқастарды қадағалауға қатысты, құжаттаманы қателіктермен толтырды. Бұйрықтар мен протоколдарды дәл емес түрде қолданды. Күнделік жазбаларын аздап кешігіп толтырып, қол қойды. Қателіктерді жетекшінің көмегімен түзетті.

		Қатысуы жартылай болды, құжаттама қателіктермен толтырылды. Бұйрықтар мен протоколдар бойынша білімін айтарлықтай дәлсіз қолданды. Күнделік жазбаларын кешігіп толтырды, қателіктерді жетекшінің көмегімен түзетті.
	B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Қатысуы әлсіз, құжаттама нашар толтырылды, көп қателіктер бар. Бұйрықтар мен протоколдарды дұрыс қолданбады. Күнделік жазбаларын кешігіп толтырды, қателіктерді әрдайым түзетпеді.
	Қанағаттанарлық Бағалауға сәйкес келеді: C(2,0; 65-69%)	Пациенттерді бақылауға пассивті түрде қатысты. Қабылдау кезінде медициналық құжаттаманы дұрыс толтырмаған және дұрыс пайдаланбаған бұйрықтар мен клиникалық хаттамалар. Күнделіктерді уақтылы және қателермен толтырды, тек менеджермен тексергенде, оның көмегімен қателерді түзетіп, күнделікке қол қойды.
	C-(1,67; 60-64%)	Қадағалауға қатысуы өте аз, құжаттама сауатты толтырылмаған. Бұйрықтар мен протоколдарды пайдаланбаған немесе дұрыс қолданбаған. Күнделік жазбаларын үлкен қателіктермен және кешігіп толтырған, түзетулерді тек жетекшінің елеулі көмегімен жасаған.
	Д+ (1,33; 55-59%)	Қадағалауға іс жүзінде қатыспаған, құжаттама нашар толтырылды немесе мүлдем жоқ. Бұйрықтар мен протоколдарды қолданбаған. Күнделік жазбаларын толтырмаған немесе қате толтырған, түзетулер жоқ немесе өте аз.
	Д-(1,0; 50-54%)	Қадағалауға мүлде қатыспаған, құжаттама жоқ немесе қателіктермен толтырылды. Бұйрықтар мен хаттамаларды пайдаланбаған. Күнделік жазбаларын толтырмаған немесе қате толтырған, түзетулер жоқ
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%)	Науқасты курациялауға қатысқысы келмейді. Медициналық құжаттарды толтыра алмау/қалаусыздық. Клиникалық хаттамалар мен бұйрықтарды білмеу. Күнделіктерді уақытылы және дұрыс толтырмау, күнделікке қол қойылмайды.
	F (0; 0-24%)	Науқасты қадағалау ниеті жоқ. Медициналық құжаттама толтырылмаған немесе дұрыс толтырылмаған. Клиникалық протоколдар мен бұйрықтарды білмейді. Күнделік жазбаларын толтырмаған, дұрыс толтырмаған немесе қол қоймаған.

Тест тапсырмаларын құрастыруға арналған бақылау парағы

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийі
Тест тапсырмаларын құрастыруды бағалау	Өте жақсы Бағалауға сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Тест тапсырмаларын құрастырғанда: тест тапсырмалары 10 сұрақтан кем емес. Мерзімінде тапсырылған. Тесттердің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, түсінікті, анық құрастырылған. Жауаптар нұсқалары тесттерге талаптардың 13-пунктіне сәйкес келеді. Тесттің қарапайымдылығы – бір тест тапсырмасында бір дұрыс жауаппен бірдей деңгейдегі міндеттер қарастырылған.
		10 тапсырма ұсынылған, жұмыс уақытында тапсырылған. Сұрақтар мазмұнға негізделген, алайда болмашы дәлсіздіктер болуы мүмкін. Тұжырымдар негізінен анық, кейбір талаптардан жеке ауытқулар кездеседі.
	Жақсы Бағалауға сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%);	10 тапсырма ұсынылған, жұмыс уақытында тапсырылған. Мазмұн жалпы алғанда сақталған, бірақ жекелеген дәлсіздіктер немесе жеңілдетулер орын алған. Тұжырымдар кей жерлерде нақты емес, құрылымы ішінара бұзылған. Жауап нұсқалары талаптарға сәйкес келеді, бірақ кейбір ауытқулар бар.
	B (3,0; 80-84%);	10 тапсырма ұсынылған, жұмыс кешіктіріліп немесе еске салудан кейін тапсырылған. Мазмұн жартылай қамтылған, дәлсіздіктер мен жеңілдетулер бар. Тұжырымдар кей жерлерде дұрыс емес, құрылымы бұзылған. Жауап нұсқалары талаптарға әрдайым сәйкес емес, қателіктер кездеседі.
	B- (2,67; 75-79%)	10-нан аз тапсырма ұсынылған немесе едәуір кешіктіріліп тапсырылған. Мазмұн үстірт ашылған, дәлсіздіктер мен қателіктер жіберілген. Тұжырымдар түсініксіз, құрылымы әлсіз. Жауап нұсқалары талаптарға жиі сәйкес келмейді, логикалық қателіктер болуы мүмкін.
	C+ (2,33; 70-74%)	10-нан аз тапсырма ұсынылған, жұмыс кешіктіріліп тапсырылған. Мазмұн әлсіз қамтылған, көп дәлсіздік пен қате бар. Тұжырымдар түсініксіз, құрылым бұзылған. Жауап нұсқалары талаптарға жиі сәйкес келмейді, айтарлықтай логикалық қателіктер бар.
	Қанағаттанарлық Бағалауға сәйкес келеді: C(2,0; 65-69%)	Тест тапсырмаларын құрастырғанда: Тест тапсырмаларында стилистикалық және логикалық қателіктер бар (10 тест тапсырмасында 4-тен артық емес).
	C-(1,67; 60-64%)	Тест тапсырмалары 10-нан аз немесе айтарлықтай кеш тапсырылған. 10 тапсырманың 4-інен астамында стилистикалық және логикалық қателіктер бар. Контент үзік-үзік, құрылым бұзылған, жауап нұсқалары жиі талаптарға сай емес.

	Д+ (1,33; 55-59%)	Тапсырмалар аз, жұмыс кеш тапсырылған. Көптеген сұрақтарда қателіктер бар, мазмұн нашар ашылған. Тұжырымдар түсініксіз, құрылым мен жауаптар талаптарға сәйкес емес.
	Д-(1,0; 50-54%)	Тапсырмалар өте аз немесе мүлдем жоқ. Жұмыс үлкен кешігіспен орындалған. Барлық сұрақтарда қателіктер мен дәлсіздіктер бар, мазмұн іс жүзінде ашылмаған. Тұжырымдар мен құрылым талаптарға сай емес.
	Қанағаттанарлықсыз Бағалауға сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%)	Тест тапсырмаларын құрастырғанда: Тест тапсырмаларында дөрекі қателіктер бар (10 тест тапсырмасында 6-дан көп)
	F (0; 0-24%)	Тест тапсырмаларын құрастыру кезінде өте аз тапсырма ұсынылған немесе тапсырмалар мүлдем жоқ. 10 тапсырманың 6-дан астамында өрескел қателіктер бар. Мазмұн іс жүзінде ашылмаған, құрылым жоқ, жауап нұсқалары талаптарға сәйкес келмейді.

Бағалау критерийлері RBL – ғылыми мақала талдауға арналған бақылау парағы

Бағалау критерийі/пайызбен баға	Қанағаттанарлықсыз/ 0-49%	Қанағаттанарлық/5 0-69%	Жақсы/70-89%	Өте жақсы/**90-100%**
Мақаланың құрылымы	1) ғылыми мақаланың құрылымдық бөліктерін атамайды	1) тізімдеу кезінде ғылыми мақаланың құрылымдық ретін сақтамайды, құрамдас бөліктерді өткізіп жібереді	1) Ғылыми мақаланың құрылымдық бөліктерін көрсетеді, бірақ құрылым тәртібін бұзады	1) Тізімдеу кезінде ғылыми мақала құрылымының ретін сақтайды АтауыАвторлар баспасы Түйіндеме Жалпы бөлім (кіріспе, мақсат, материалдар мен әдістер, нәтижелер және талқылау) қорытындылар Әдебиеттер тізімі
Ғылыми мақаланың мазмұнын талдау	1) Проблеманың өзектілігін түсінбейді, мақаланың мазмұнын талқылай алмайды	1) Мәселенің өзектілігін түсінеді 2) Жұмыстың мақсатын, жұмыста қолданылған материалдар мен әдістерді атап өтеді 3) ғылыми мақаланың мазмұнын түсінеді 4) Осы мақаладағы	1) Мәселенің өзектілігін болжайды 2) Жұмыстың мақсатын, жұмыста қолданылатын материалдар мен әдістерді түсіндіреді 3) ғылыми мақаланың мазмұнын белгілейді	1) Проблеманың өзектілігін өз бетінше негіздейді және дәлелдейді 2) Жұмыстың мақсатын, жұмыста қолданылатын материалдар мен әдістерді түсіндіреді 3) Ғылыми мақаланың мағыналық мазмұнын еркін

		қорытындыларды, пайдаланылған әдебиеттер тізімін береді	4) Қорытындылардың негіздейді 5) Осы мақаладағы таңдалған әдебиеттер тізімін негіздейді	жеткізеді 4) Аргументтер мен қорытындыларды дәлелдейді 5) Әдебиетті пайдалану дағдысы бар және осы мақаладағы таңдалған әдебиеттер тізімін негіздейді
Қосымша сұрақтарға жауап (пәнге арналған мақала тақырыбы бойынша)	1) Тақырып бойынша тәжірибелік сабақта қойылған сурақтарға жауап бермейді: Диссеминерленген туберкулездын анықтамасы? Диссеминерленген туберкулездын түрлері? Миллиарлы туберкулездың турлері? Диссеминерленген туберкулездың рентгенсемиотикасы? Диссеминерленген туберкулездің асқынулары? Диссеминерленген туберкулез кезіндегі өлім себептері?	1) Тақырып бойынша тәжірибелік сабақта алған білімдерін жауап беру барысында толық емес қолданады Диссеминерленген туберкулездын анықтамасын толық атамады Диссеминерленген туберкулездын түрлерін толық атамады, Миллиарлы туберкулездың турлерін толық атамады, Диссеминерленген туберкулездың рентгенсемиотикасын толық жауап бермеді, Диссеминерленген туберкулездегі асқынуын толық атамады Диссеминерленген туберкулез кезіндегі өлім себептерін толық атамады	1) Тақырыб бойынша практикалық сабақта алған білімдерін жауап беру барысында қолданады: Диссеминерленген туберкулездын анықтамасы Диссеминерленген туберкулездын түрлері, Миллиарлы туберкулездың турлері, Диссеминерленген туберкулездың рентгенсемиотикасы, Диссеминерленген туберкулездегі асқынуы Диссеминерленген туберкулездегі кезіндегі өлім себептері	1) Жауап беру барысында тақырыб бойынша алған білімдерін тәжірибелік сабақта толық қолданады: Диссеминерленген туберкулездын анықтамасы Диссеминерленген туберкулездын түрлері, Миллиарлы туберкулездың турлері, Диссеминерленген туберкулездың рентгенсемиотикасы, Диссеминерленген туберкулездегі асқынуы Диссеминерленген туберкулездегі кезіндегі өлім себептері

Аралық аттестаттауға арналған тексеру парағы
Тестілеу -тест білімді бағалаудың көпбалдық жүйесіне сәйкес бағаланады
Білімді бағалаудың көпбалдық жүйесі

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау

A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

11.	**Оқу ресурстары**
Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақ олармен шектелмейді: дереккорлар, анимациялар тренажерлер, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электрондық анықтамалық материалдар (мысалы: видео, аудио, дайджесттер)	ОҚМА электронды кітапханасы - https://e-lib.skma.edu.kz/genres Республикалық ЖОО аралық электрондық кітапхана (РМЭБ)– http://rmebrk.kz/ Сандық кітапхана «Aknurpress» - https://www.aknurpress.kz/ электронды кітапханасы «Эпиграф» - http://www.elib.kz/ Эпиграф - мультимедиялық оқулықтар порталы https://mbook.kz/ru/index/ **ЭБС IPR SMART** https://www.iprbookshop.ru/auth ақпараттық-құқықтық жүйе «Заң» - https://zan.kz/ru Medline Ultimate EBSCO eBook Medical Collection EBSCO Scopus - https://www.scopus.com/
Электрондық оқулықтар	Перельман , М. И. Фтизиатрия [Электронный ресурс] : оқулық / М. И. Перельман , И. В. Богадельникова. - 4-бас. өңд. және толық. - Электрон. текстовые дан. (1,42Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 448 бет. эл. опт. диск (CD-ROM). Туманбаев, А. М. Білім беру мекемелерінде балаларда туберкулезді анықтау мен профилактикасын жетілдіру шаралары [Электронный ресурс] : дис. ... магистр акад. дәрежесін алу / А. М. Туманбаев. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 61бет Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Электронный ресурс] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Электрон. текстовые дан. - Шымкент : [б. и.], 2016. - эл. опт. диск (CD-ROM)(8.91Мб). - ISBN 978-9965-578-65-6 : 100 Тг. Фтизиатрия [Текст] : учебник / под ред. П. К. Яблонский. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2015. - 240 с. http://elib.kaznu.kz/ Игембаева Р.С. Фтизиатрия - Оқу құралы.- Алматы., ЖШС “Эверо”,2020. - 196 бет https://www.elib.kz/ru/search/read_book/561/ Бугаков А.А., Бугакова С.Л. Туберкулез в схемах и таблицах. Учебное пособие. Второеиздание – Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 100 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/267/ Агзамова Р.А.Рентгенологическая диагностика туберкулеза органов

	дыхания у детей и подростков. Учебное пособие / Р.А. Агзамова, А.А. Бугаков, Р.С. Рахимжанова, А.Ш. Искакова. – Алматы, 2020. - 110 с. ISBN 978-601-310-535-2 https://www.elib.kz/ru/search/read_book/84/ Агзамова Р.А., Бугаков А.А., Бугакова С.Л. Бактериологическая диагностика туберкулеза. (Учебное пособие). - Алматы, Эверо, 2020. - 84 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/83/ Дифференциальная диагностика и лечение туберкулеза у взрослых и детей.Бекембаева Г.С., Жандаркулов А.А. , 2018/https://aknurpress.kz/login Гельберг, И. С. Фтизиатрия : учебное пособие / И. С. Гельберг, С. Б. Вольф, Е. Н. Алексо. — Минск : Вышэйшая школа, 2019. — 368 с. — ISBN 978-985-06-3041-4. https://www.iprbookshop.ru/epd-reader?publicationId=120093 Гельберг, И. С. Фтизиопульмонология : учебник / И. С. Гельберг, С. Б. Вольф, Е. Н. Алексо. — Минск : Вышэйшая школа, 2022. — 387 с. — ISBN 978-985-06-3399-6. https://www.iprbookshop.ru/epd-reader?publicationId=129953 Кошечкин, В. А. Туберкулез и ВИЧ-инфекция у взрослых : учебное пособие / В. А. Кошечкин, В. Н. Зимина, В. И. Ширманов. — Москва : Российский университет дружбы народов, 2014. — 316 с. — ISBN 978-5-209-05543-3. https://www.iprbookshop.ru/22223.html Копылова, И. Ф. Туберкулез органов дыхания у детей и подростков : учебное пособие / И. Ф. Копылова, С. В. Смердин, М. Г. Вертячих. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2007. — 152 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6234.html (дата обращения: 17.06.2024). — Режим доступа: для авторизир. пользователей https://www.iprbookshop.ru/6234.html
Әдебиет	*Негізгі*: Koshechkin, V. A.Phthisiatry: textbook / V. A. Koshechkin. - ; Miinistry of Education and Science. Recommended dy "Russian Medical Academy of Postgraduatte Education" Ministry of Helth of the Russian Federation. - M. : GEOTAR-Media, 2017. - 256 p. Prasad, Rajendra Manual of tuberculosis [Text] : guide / Rajendra Prasad. - 1th ed. - New Delhi. London. Philadelphia. Panama : The Health Sciences Publisher, 2015. - 332 p. - ISBN 978-93-5152-222-5 : б/цПеревод заглавия: Руководство по борьбе с туберкулезом Кошечкин, В. А. Фтизиатрия: учебник / В. А. Кошечкин. - ; Мин. образования и науки РФ. Рекомендовано ГБОУ ДПО "Россиская мед. акад. последипломного образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 с. - Фтизиатрия : учебник / В. Ю. Мишин [и др.]. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 520 с. Перельман, М. И. Фтизиатрия : учебник / М. И. Перельман, И. В. Богадельникова. - 4-е изд., перераб. и доп. ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М.

: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 448 +эл. опт. диск (CD-ROM).
Перельман, М. И. Фтизиатрия : жоғарғы мед. оқу орындарының білім алушыларына арналған оқулық / М. И. Перельман, В. А. Корякин ; ауд. Т. Ә. Момынов. - Алматы : Эверо, 2014. - 460 бет. с.
Перельман, М. И. Фтизиатрия: оқулық / М. И. Перельман, И. В. Богадельникова; қазақ тіліне ауд. және жауапты ред. К. С. Игембаева ; РФ білім және ғылым министрлігі. - 4-бас., өңд. және толықт. ; И. М. Сеченов атындағы ГОУ ВПО Москва мед. акад. ұсынған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 448 бет. +эл. опт. диск
Перельман, М. И. Фтизиатрия: учебник / М. И. Перельман, В. И. Богадельникова ; М-во образования и науки РФ. - 4-е изд. перераб. и доп ; Рек. ГОУ ВПО "Московская мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 446 +эл. опт. диск (CD-ROM).
Фтизиатрия: Учебник/ Ракишева А.С., Цогт Г.; МЗ РК Казакский Национальный медицинский университет им. С.Д. Асфендиярова; – Алматы, 2014. – 420с
Фтизиатрия : учебник / Д. Б. Гиллер [и др.]. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2024. - 576 с.
Балалар туберкулезі. Туберкулезді менингит және оның ажырату диагностикасы : оқу-әдістемелік құрал / Т. Х. Серхожаева [және т.б.]. - Шымкент : ОҚМА, 2025. - 36 б.

***Қосымша*:**

Бекембаева , Г. С. Ересектер мен балалар туберкулезінің дифференциалды диагностикасы мен емі : оқу құралы / Г. С. Бекембаева , А. А. Жандарқұлов . - Қарағанды : АҚНҰР, 2016. - 184 б
Фтизиатрия. Национальные клинические рекомендации : рекомендация / под ред. П. К. Яблонского. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. -240 с
Общая врачебная практика. В 2 т. Т.2. : национальное руководство / ред. И. Н. Денисов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 888 с.
Интегрированный контроль туберкулеза / Integrated tuberculosis control : руководство. - Алматы : [б. и.], 2016. - 254 с.
Самарина, В. Н. Детские инфекционные болезни. Для врачей всех специальностей : практическое руководство / В. Н. Самарина, О. А. Сорокина. - 4-е изд., испр. и доп. - М. : Лаборатория базовых знаний, 2013. - 336 с
Зимина, В. Н. Туберкулез и ВИЧ-инфекция у взрослых : руководство / В. Н. Зимина, В. А. Кошечкин, А. В. Кравченко. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. – 224
ҚР ДСМ 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-214/2020 "туберкулездің алдын алу жөніндегі іс-шараларды жүргізу қағидаларын бекіту туралы"бұйрығы
Бұйрыққа өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ҚР ДСМ 2025 жылғы 11 сәуірдегі № 35 бұйрығы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-214/2020 "Іс-шараларды өткізу қағидаларын бекіту туралы туберкулездің алдын алу бойынша"

12.	**Пәннің саясаты**
Білім алушыларға қойылатын	Айыппұл және көтермелеу шаралары

талаптар	
Білім алушылардың білімін қорытынды бақылау	Егер білім алушы емтиханда белгіленген талаптарды сақтамаса: шпаргалкаларды, мобильді және басқа құрылғыларды пайдаланса, тәртіптік бұзушылықтарға жол берсе, өз әрекеттерімен басқа білім алушыларға кедергі келтірсе, КТБО және ОР өкілдері оны аудиториядан шығаруға құқылы. Бұл жағдайда емтихан рәсімін бұзу туралы акт жасалады, емтихан нәтижелері жойылады, мәлімдемеге "F", "0"қойылады. Қайта тапсыруға жол берілмейді. Білім алушы осы оқу пәніне/модульге ақылы негізде қайта жазылады, оқу сабақтарының барлық түрлеріне қатысады, бағдарламаға сәйкес оқу жұмысының барлық түрлерін орындайды және қорытынды бақылауды қайта тапсырады.
Дәлелсіз себептермен сабақтарды өткізіп жіберуге жол берілмейді.	Дәлелсіз себептермен өткізіп алған сабақтар өтелмейді. Электрондық журналда дәлелсіз себеппен сабақты өткізіп алған немесе өтемеген Білім алушыларға "0" белгісінің жанындағы ұяшықта сабақтардың фронтальдық кестесіне академиялық кезеңнің соңғы аптасында/циклдік оқыту кезінде емтихан басталғанға дейін 2 күн бұрын "0" бағасы қойылады.
Өткізіп алған сабақтарды дәлелді себептермен уақтылы өтеу	Себепті жағдайлармен өткізіп алған сабақтар растайтын құжатты ұсынған кезде (науқастануы, отбасы жағдайы немесе өзге де объективті себептер бойынша) пысықталады. Білім алушы деканатқа анықтаманы алған сәттен бастап 5 жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынуға міндетті. Растайтын құжаттар болмаған кезде немесе олар деканатқа оқуға шыққаннан кейін 5 жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынылған кезде себеп дәлелсіз болып есептеледі. Білім алушы деканның атына өтініш береді және деканатта алған сәттен бастап 30 күн ішінде жарамды тапсыру мерзімін көрсете отырып, жұмыс парағын алады. Дәлелді себептермен сабақты өткізіп алған білім алушытерге электрондық журналдағы "0" белгісінің жанындағы ұяшықта сабақты өтеу нәтижесінде алынған баға қойылады. Бұл ретте "0" белгісі автоматты түрде жойылады. Деканның өкімі бойынша сабақтарды өткізіп алған білім алушытерге "0" белгісі қойылмайды, үлгерімнің орташа бағасы қойылады, алған нәтижесіне қарай сабақ өтеледі. Бұл ретте "0" белгісі автоматты түрде жойылады. * Деканының өкімі бойынша сабақты өткізіп алған білім алушытерге "0" белгісі қойылмайды, үлгерімнің орташа бағасы қойылады, аралық бақылау өтеледі.
Сабақтармен дәрістерге уақытылы қатысу.	5 минуттан көп кешіккен білім алушы сабаққа жіберілмейді. Оқу журналына және дәріс журналына "0" қойылады..
Білім алушының түрі талапқа сәйкес болуы қажет. (халат, қалпақ, ауыстырылатын аяқ киім және т.б.). маникюрге, ұзын шашты жаюға, зергерлік бұйымдарға және т. б. рұқсат етілмейді.	Сәйкес келмеген жағдайда Білім алушы сабаққа немесе дәріске жіберілмейді, оқу журналына және дәріс журналына "0" қойылады.
Білім алушының медициналық санитарлық кітапшасының болуы.	Санитарлық кітапшасыз білім алушы клиника бөлімшесіне жіберілмейді, оқу журналына "0"қойылады.
ОБӨЖ	БӨЖ бағасы ОБӨЖ сабақтарында кестеге сәйкес электрондық журналға қойылады
БӨЖ бойынша тапсырмаларды уақтылы орындау.	БӨЖ бағасы ОБӨЖ сабақтарында айыппұл балдарын ескере отырып БӨЖ бағаларынан алынып оқу үлгерім журналына және электрондық журналға

	кестеге сәйкес қойылады.
Білім алушы оқытушыларға және өзінің курстастарына құрметпен қарауы керек.	Білім алушының мінез-құлқы құрметтелмеген жағдайда, кафедра жиналысында білім алушының осы мінез-құлқы талқыланады, бұл туралы деканатқа және ата-аналарға хабарланады.
Білім алушылардің кафедра мүлкіне ұқыпты қарауы	Кафедра мүлкін жойған кезде білім алушы мүлікті өз тарапынан қалпына келтіреді.
Аралық бақылау	Білім алушыларға аралық бақылау өткізіледі: * Фронтальды сабақ кестесі бойыншатеориялық оқытудың 5/10 күндерінде бір академиялық кезең ішінде кемінде екі рет. *Сабақтардың блоктық кестесі бойынша теориялық оқытудың ұзақтығына байланысты бір цикл ішінде кемінде екі рет. *ОБӨЖ сабағын қоса алғанда, тәжірибелік сабақты 3 рет және одан да көпөткізіп алған білім алушы аралық бақылауды тапсыруға жіберілмейді. * Аралық бақылау қорытындылары электрондық журналға уақтылы қойылады. * Дәлелсіз себеппен аралық бақылауға келмеген білім алушы пән бойынша емтихан тапсыруға жіберілмейді. Дәлелді себеппен аралық бақылауға келмеген білім алушы сабаққа кіргеннен кейін бірден деканның атына өтініш береді, растайтын құжаттарды (ауруы, отбасылық жағдайлары немесе өзге де объективті себептері бойынша) ұсынады, өкімде көрсетілген мерзімге жарамды рұқсат қағазын алады.
Білім алушыларға қойылатын талаптар	Айыппұл және көтермелеу шаралары
Білім алушылардың білімін қорытынды бақылау	Егер білім алушы емтиханда белгіленген талаптарды сақтамаса: шпаргалкаларды, мобильді және басқа құрылғыларды пайдаланса, тәртіптік бұзушылықтарға жол берсе, өз әрекеттерімен басқа білім алушыларға кедергі келтірсе, КТБО және ОР өкілдері оны аудиториядан шығаруға құқылы. Бұл жағдайда емтихан рәсімін бұзу туралы акт жасалады, емтихан нәтижелері жойылады, мәлімдемеге "F", "0"қойылады. Қайта тапсыруға жол берілмейді. Білім алушы осы оқу пәніне/модульге ақылы негізде қайта жазылады, оқу сабақтарының барлық түрлеріне қатысады, бағдарламаға сәйкес оқу жұмысының барлық түрлерін орындайды және қорытынды бақылауды қайта тапсырады.
13. Академияның моральдық және этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат	
Қорытынды бақылауды бағалау	Бақылау түрлерінің бірі (ағымдағы бақылау, № 1 және/немесе №2 аралық бақылау) бойынша өту балын (50%) алмаған білім алушы пән бойынша емтиханға жіберілмейді. Пән бойынша Бағалау саясаты Ағымдағы бақылау: тестілеу, Жағдайлық есептерді шешуді бағалау, пікірталасты бағалау парағы, шағын топтық жұмысты бағалау парағы, дөңгелек үстелді бағалау парағы, диагностика алгоритмі және емдеу схемалары Аралық бақылау: тестілеу. Бақылау практикалық дағдыларды игеру. Білім алушылардың білімін аралық бақылау Теориялық оқытудың 4/7 күнінде бір академиялық кезең ішінде кемінде екі рет өткізіледі, дәрістерді өткізгені үшін айыппұл балдарын есепке ала отырып, электрондық журнал (айыппұл балдары түріндегі дәрістерді өткізу аралық бақылау бағаларынан алынады). - бір дәріс сабағын дәлелсіз себеппен өткізген кезде айыппұл балл аралық б

	бақылаудан минус 1,0 баллды құрайды; - Дәлелді себепсіз аралық бақылауға келмеген білім алушы пән бойынша емтихан тапсыруға жіберілмейді. Дәлелді себеппен аралық бақылауға келмеген білім алушы сабаққа кіргеннен кейін бірден деканның атына өтініш береді, Ақтау құжаттарын (ауруы, отбасылық жағдайы немесе өзге де объективті себептері бойынша) ұсынады, жұмыс парағын алады. Аралық бақылау қорытындылары деканатқа бақылау аптасының соңына дейін баянат түрінде беріледі. - БӨЖ бағасы кестеге сәйкес БӨЖ сабақтарында айыппұл балдарын ескере отырып, оқу электрондық журналына қойылады). - бір сабақты өткізіп алған кезде ОБӨЖ-айыппұл баллы минус 2 балл - Бақылау түрлерінің бірі (ағымдағы бақылау, № 1 және/немесе №2 аралық бақылау) бойынша өту балын (50%) алмаған білім алушы пән бойынша емтиханға жіберілмейді. - Емтихан бағасы ағымдағы және аралық бақылау қорытындылары бойынша қойылады-рұқсат беру рейтингін бағалау (ТРБ) (60%қорытынды бақылау-емтихандағы бағалау (40%). - ТРБ (төзімділік рейтингін бағалау) практикалық сабақтар үшін баллдардың орташа мәні, БӨЖ және аралық бақылау ретінде анықталады. - 1 (15%) тең және одан жоғары ТРБ ең төменгі балын жинаған білім алушы емтихан тапсыруға жіберіледі. Қорытынды бақылау: КТБО тестілеу

14. Бекіту және қайта қарау

Кітапхана- ақпараттық орталығымен келісілген күні	25.06.2025	Кітапхана- ақпараттық орталық меңгерушісі Дарбичева Р.И.	Қолы
Кафедрада бекітілген күні «___» _____2025г	Хаттама № 11 26.06.2025	Кафедра меңгерушісі Касаева Л.Т.	Қолы
ББББ АК мақұлданған күні «___» _____2025г	Хаттама № 11 30.06.2025	ББ АК төрағасының м.г.к Кенбаева Л.О.	Қолы
Қайта қарау күні «___» _____2025г	Хаттама№ ___	Кафедра меңгерушісі Касаева Л.Т.	Қолы
ББББ АК қайта қарау күні «___» _____2025г	Хаттама №___	ББ АК төрағасының м.г.к Кенбаева Л.О.	Қолы